

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

KPB-4100-001-05/2014

Nr ewid. 106/2014/P/14/001/KPB

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 88 Powszechnie jednostki
organizacyjne prokuratury

Warszawa czerwiec 2014 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 88 Powszechne jednostki
organizacyjne prokuratury**

Dyrektor Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Marek Bienkowski

Akceptuję:
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Cichosz

Zatwierdzam:
Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Krzysztof Kwiatkowski

Warszawa, dnia 9. 06. 2014 r

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	5
3. Uwagi i wnioski	5
II. Wyniki kontroli	6
III. Informacje dodatkowe.....	13
Załączniki.....	14

I. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ przeprowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

W ramach ww. części budżetu państwa finansowane są zadania dotyczące strzeżenia praworządności oraz czuwania nad ściganiem przestępstw wynikające głównie z ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze².

Dysponentem części 88 budżetu państwa jest Prokurator Generalny, który jednocześnie pełni funkcję dysponenta trzeciego stopnia dla Prokuratury Generalnej. Ponadto budżet części 88 realizowało 11 dysponentów drugiego stopnia (prokuratury apelacyjne³) oraz 45 dysponentów trzeciego stopnia budżetu państwa (prokuratury okręgowe).

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Prokuraturze Generalnej oraz sześciu podległych jej jednostkach. Wykaz jednostek objętych kontrolą stanowi załącznik nr 6 do informacji. Na ocenę ogólną złożyły się oceny cząstkowe w poszczególnych obszarach, obejmujących realizację wydatków budżetowych oraz wydatków budżetu środków europejskich, księgi rachunkowe, sprawozdawczość, jak również nadzór dysponenta części nad gospodarką finansową⁵.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i realizację wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Zgłoszone przez dysponenta części 88 do ujęcia w ustawie budżetowej na 2013 r. wydatki budżetu państwa zostały zaplanowane oszczędnie, a dokonywane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z konieczności zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 1.824.609,2 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Poniesiono je głównie na realizację zadania *Strzeżenie praworządności i czwanie nad ściganiem przestępstw przez prokuraturę*. Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowano w wysokości 140,8 tys. zł, tj. 3,2% planu po zmianach. Poniesiono je na realizację dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Badanie w kontrolowanych jednostkach (dysponentach III stopnia) 1,9% wydatków budżetu państwa i 70,9% wydatków z budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 88 wykazało, że wykorzystano je na zadania służące celom jednostek lub wynikających z porozumień i umów na dofinansowania projektów.

Prokurator Generalny sprawował określony w art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 88. Działania te nie były jednak w pełni skuteczne, o czym świadczą ujawnione w trakcie kontroli, nieprawidłowości⁷, dotyczące:

- odstąpienia przez dysponenta głównego od dokonania zmian w planie finansowym budżetu środków europejskich i od blokady środków, pomimo nadmiaru zaplanowanych środków, w łącznej kwocie 3.689,2 tys. zł, stanowiącej 82,7% planu wydatków z budżetu środków europejskich, co uniemożliwiało ich efektywne wykorzystanie,
- dokonania przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu zmian w planie finansowym wydatków inwestycyjnych w wysokości 100 tys. zł z przekroczeniem zakresu otrzymanego upoważnienia do ich dokonania,

---

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz.U. z 2011 r. Nr. 270, poz. 1599 ze zm.

³ Będący jednocześnie dysponentami trzeciego stopnia w zakresie ponoszonych przez siebie wydatków i realizowanych dochodów.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Ocenie nie podlegały dochody, z uwagi na założenia przyjęte do przedmiotowej kontroli.

⁶ Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁷ Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie przekroczyły ustalonych progów istotności, skutkujących koniecznością obniżenia oceny ogólnej.

- wystąpienia przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu o zwiększenie budżetu tej prokuratury środkami z rezerwy celowej w kwocie 34 tys. zł, na dofinansowanie wydatków na ubezpieczenia społeczne pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratur, w związku z podniesieniem składki rentowej, mimo iż w planie finansowym zapewniono wystarczające środki na sfinansowanie tych potrzeb,
- udzielenia w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim zamówienia publicznego z naruszeniem zasad określonych w art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸, jak również nierzetelnego sporządzenia dokumentacji z badanych zamówień w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku,
- zlecenia osobie fizycznej w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu wykonywania zadań należących do zakresów czynności pracowników tej prokuratury, na które wydatkowano w 2013 r. 7,5 tys. zł, co było niegospodarne,
- sfinansowania w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim wynagrodzenia w kwocie 0,5 tys. zł, dla pracownika tej Prokuratury, za przeprowadzenie w czasie pracy wykładu dla stażystów, co było niecelowe i niegospodarne.

Stwierdzono również nieprawidłowości w systemie rachunkowości oraz funkcjonowaniu mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, które w przypadku Prokuratury Apelacyjnej w Poznaniu skutkowało wydaniem oceny negatywnej, a w przypadku Prokuratury Okręgowej w Gdańsku oceny pozytywnej mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2013 r. w części 88 przez Prokuratora Generalnego, Prokuratora Apelacyjnego w Gdańsku i Katowicach oraz Prokuratora Okręgowego w Częstochowie. Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, NIK ocenia wykonanie w 2013 r. budżetu państwa przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu oraz Prokuratora Okręgowego w Gdańsku i Ostrowie Wielkopolskim. Zgodnie z przyjętymi w NIK kryteriami dokonywania oceny, powyższe oceny częściowe nie wpłynęły na obniżenie ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w części 88.

Kalkulacja oceny końcowej została przedstawiona w załączniku nr 5 do informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe⁹ dysponenta głównego części 88 oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych¹⁰, a także zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym¹¹ z ewidencją księgową. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli pokazują one prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków (w tym w podziale na poszczególne zadania), a także należności i zobowiązań w 2013 r.

3. Uwagi i wnioski

Nie sformułowano wniosków pokontrolnych systemowych. Wnioski szczegółowe skierowane do kierowników kontrolowanych jednostek przedstawione zostały w informacjach dodatkowych.

⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

⁹ Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków UE i innych, oraz Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich.

¹⁰ Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z- o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

¹¹ Rb-BZ1 – z wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym.

II. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej dochody budżetu państwa w części 88 zostały zaplanowane w kwocie 19.043 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej¹² planowana kwota dochodów została zwiększona o 72 tys. zł, do kwoty 19.115 tys. zł. Dochody zrealizowano w dziale 755 – Wymiar sprawiedliwości, rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury, w kwocie 20.824,5 tys. zł, tj. o 8,9% wyższej od planowanej. W porównaniu do 2012 r. były one niższe o 1.060,6 tys. zł, tj. o 4,8%. Osiągnięto je głównie z tytułu spłat pożyczek (wraz z odsetkami) udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (15.416,8 tys. zł), wpływów z różnych dochodów¹³ (1.056,1 tys. zł) i opłat¹⁴ (804,1 tys. zł) oraz dochodów z najmu i dzierżawy (478,3 tys. zł). Niższe od planowanych dochody uzyskano z wpływów z usług (o 4,4%) oraz pozostałych odsetek (3,2%). Wszystkie pozostałe wpływy zrealizowano w wysokości wyższej od planowanej (od 4,1% do 1.301,2%¹⁵), co wynikało z wystąpienia zdarzeń, których nie można było przewidzieć na etapie planowania.

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawione zostały w załączniku nr 1 do informacji.

Na koniec 2013 r. w części 88 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 428,7 tys. zł, z czego zaległości stanowiły 376,2 tys. zł. W porównaniu do 2012 r. należności ogółem były niższe o 41,7 tys. zł (tj. o 8,8%), a zaległości wyższe o 20 tys. zł (tj. o 5,6%). Zaległości powstały w Prokuraturze Generalnej (0,7 tys. zł) oraz podległych jej jednostkach organizacyjnych (375,5 tys. zł), z różnych dochodów (140,9 tys. zł)¹⁶, a także z tytułu niespłaconych pożyczek prokuratorów, z którymi rozwiązano albo wygaszono stosunek służbowy (114,5 tys. zł). W 2013 r. w jednostkach organizacyjnych prokuratury umorzono należności na łączną kwotę 5,6 tys. zł, a na raty rozłożono należności w kwocie 34,8 tys. zł.

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., kontrola dochodów budżetowych w części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetu państwa w części 88, w ustawie budżetowej na 2013 r. zostały określone w wysokości 1.824.687 tys. zł. W trakcie roku, w efekcie przeniesień środków z rezerwy celowej i rezerwy ogólnej budżetu państwa (zwiększenie o 4.275 tys. zł) oraz nowelizacji ustawy budżetowej (zmniejszenie o 3.000 tys. zł¹⁷), zwiększono je per saldo o 1.275 tys. zł, tj. do kwoty 1.825.962 tys. zł. Zgłoszone przez dysponenta głównego części 88 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonywane w trakcie roku zmiany w planie wydatków kontrolowanych jednostek wynikały z konieczności zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań i poza jednym przypadkiem były zgodne z zakresem posiadanych upoważnień. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły dokonania zmian w planie finansowym przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu (dysponenta II stopnia) z przekroczeniem zakresu udzielonego mu upoważnienia do ich dokonania. Zmiany te polegały na przeniesieniu wydatków na zakupy inwestycyjne w kwocie 100 tys. zł pomiędzy ww. Prokuraturą Apelacyjną, a Prokuraturą Okręgową w Poznaniu, podczas gdy udzielone przez dysponenta głównego upoważnienie w tym zakresie nie dawało uprawnień do przeniesień wydatków majątkowych. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁸, stanowi to naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

¹² Ustawa o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 27 września 2013 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 1212).

¹³ M.in. z tytułu: odszkodowań za utracone lub uszkodzone mienie, odszkodowań Poczty Polskiej SA za niewykonanie usług oraz przypadku poręczenia majątkowego, zwrotu nadpłaconych składek PFRON i składek na Fundusz Pracy.

¹⁴ Dochody z tego tytułu dotyczyły głównie opłat pobieranych za wydanie kserokopii dokumentów z akt prowadzonych przez prokuratury postępowań.

¹⁵ Grzywny i inne kary pobierane od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.

¹⁶ M.in. z tytułu: nieregulowanej należności za najem pomieszczeń (89,8 tys. zł), przywłaszczenia pieniędzy (19,4 tys. zł), należności orzeczonej prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym (16,2 tys. zł).

¹⁷ Zmniejszenia dotyczyły wydatków na zakup usług remontowych (1.600,0 tys. zł), składki na ubezpieczenia społeczne (900,0 tys. zł) oraz na świadczenia społeczne (500,0 tys. zł) i nie miały wpływu na bieżącą realizację zadań.

¹⁸ Dz.U. z 2013 r. Nr 168.

Zrealizowane wydatki w części 88 wyniosły 1.824.609,2 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 92.325,9 tys. zł, tj. o 5,3%. Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 755 – Wymiar sprawiedliwości (stanowiły 88,8% wydatków ogółem w części) i wyniosły 1.621.151,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim wynagrodzeń i uposażeń wraz z pochodnymi (1.205.878,3 tys. zł) oraz kosztów postępowań prokuratorskich (97.291,8 tys. zł) i wynagrodzeń bezosobowych (73.157,0 tys. zł). Ponadto w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zrealizowane zostały wydatki w kwocie 203.457,8 tys. zł (tj. 99,8% planu) głównie na wypłatę uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku.

Według grup ekonomicznych, w strukturze zrealizowanych wydatków największy udział miały wydatki bieżące (87,2% ogółu wydatków) i wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych (11,4% ogółu wydatków). Wydatki majątkowe stanowiły 1,5% ogółu wydatków w części 88.

Limity wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej nie zostały przekroczone.

Dane dotyczące wydatków budżetowych przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Przeniesiona z rezerwy celowej kwota 3.735 tys. zł, została wydatkowana w 100% w paragrafach klasyfikacji budżetowej wskazanych w decyzji Ministra Finansów. Środki przeznaczono na dofinansowanie wydatków na ubezpieczenia społeczne pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratur, w związku z podniesieniem składki rentowej. W kontrolowanych jednostkach wydatki z ww. środków w kwocie 379,4 tys. zł zrealizowano zgodnie z przeznaczeniem. Za niecelowe jednak uznano wystąpienie przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu o zwiększenie budżetu tej prokuratury środkami z ww. rezerwy celowej o kwotę 34 tys. zł, ponieważ w planie finansowym zapewniono wystarczające środki na sfinansowanie tych potrzeb.

Przeniesiona z rezerwy ogólnej kwota 540 tys. zł, została wydatkowana w paragrafach klasyfikacji budżetowej wskazanych w decyzji Ministra Finansów, w wysokości 449,8 tys. zł, tj. w 83,3%. Środki przeznaczono na pokrycie kosztów wykonania remontów dachów budynków siedzib Prokuratury Okręgowej w Kielcach i Prokuratury Rejonowej w Międzyrzeczu. Niższa ich realizacja wynikała z uzyskania korzystniejszych cen za wykonanie ww. prac w związku z przeprowadzonymi postępowaniami przetargowymi.

Wydatki bieżące w 2013 r. wyniosły 1.590.399,1 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 70.234,8 tys. zł, tj. o 4,6%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (75,8%) stanowiły wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz (10,8%) zakupy towarów i usług.

Przeciętne zatrudnienie w 2013 r. w części 88 wyniosło 13.238 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i w porównaniu do 2012 r. było niższe o 37 osób. Największe różnice dotyczyły zatrudnienia asesorów prokuratorskich (niższego o 58 osób od 2012 r.) oraz prokuratorów (większego o 41 osób od 2012 r.). Wynikało to głównie z powołania na stanowisko prokuratora 153 asesorów, a także przekształcenia 54 etatów asesorskich na prokuratorskie oraz fluktuacji kadr. Wydatki na wynagrodzenia¹⁹ wyniosły 1.140.233,5 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. Były one wyższe o 70.186,5 tys. zł (o 6,6%) od wydatków zrealizowanych w 2012 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wynosiło 7.178 zł i w porównaniu do 2012 r. było wyższe o 461 zł, tj. o 6,9%. Wyższe wydatki na wynagrodzenia i wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w części 88 w 2013 r. dotyczyły głównie prokuratorów i asystentów prokuratorów, co spowodowane było waloryzacją płac prokuratorskich, wzrostem dodatków stażowych czy awansami oraz zniesieniem w 2012 r. limitów zasadniczego wynagrodzenia asystentów prokuratorów²⁰, co pozwoliło na podwyżki najniższych wynagrodzeń.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2013 r. wyniosły 207.342,5 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były wyższe o 24.329,4 tys. zł (tj. o 13,3%). Najwyższe wydatki poniesiono na wypłatę uposażeń dla 1.606 prokuratorów w stanie spoczynku (159.032,0 tys. zł). Średnioroczna liczba ww. świadczeniobiorców w 2013 r. wyniosła 2.167 osób, a wysokość przeciętnego świadczenia wyniosła 7,8 tys. zł. Wyższa niż 2012 r. realizacja wydatków w tej grupie ekonomicznej wynikała ze wzrostu podstawy uposażenia i większej (o 19 osób) liczby osób pobierających tego rodzaju świadczenia.

¹⁹ Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2013 r.

²⁰ Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów prokuratorów (Dz.U. z 2012 r., poz. 333).

Wydatki majątkowe w 2013 r. wyniosły 26.842,7 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2012 r. o 2.263,1 tys. zł, tj. o 7,8%. Poniesiono je głównie na realizację 25 zadań inwestycyjnych dotyczących budowy lub przebudowy siedzib prokuratur, w tym ich termomodernizacji (15.652,7 tys. zł) oraz na zakupy inwestycyjne (11.190,1 tys. zł), dotyczące głównie sprzętu informatycznego (4.937,6 tys. zł)²¹ i środków transportu (2.325,0 tys. zł)²². Zbadane w kontrolowanych jednostkach wydatki majątkowe w łącznej kwocie 3.857,9 tys. zł (tj. 87,6% ogółu wydatków majątkowych zrealizowanych w ww. jednostkach) były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Ustalono również, że w 2013 r. Prokuratura Generalna wdrożyła we wszystkich planowanych 421 lokalizacjach zmodyfikowany system informatyczny SIP Libra 2, służący do rejestrowania i monitorowania prowadzonych postępowań prokuratorskich. Tym samym został zrealizowany wniosek NIK, sformułowany w tym zakresie po kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 i 2012 r.

Wydatki na finansowanie i współfinansowanie projektów z budżetu środków europejskich wyniosły 24,8 tys. zł i stanowiły 3,2% planu po zmianach. Powody ich niskiej realizacji przedstawiono w części dotyczącej budżetu środków europejskich.

Badanie próby wydatków w kontrolowanych jednostkach na łączną kwotę 34.044 tys. zł (tj. 1,9% wszystkich poniesionych wydatków w części 88 oraz 12,7% wydatków zrealizowanych w tych jednostkach) wykazało, że poza niżej wymienionymi przypadkami zrealizowano je zgodnie z obowiązującymi przepisami, gospodarnie, celowo i oszczędnie. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na zakupy materiałów i usług niezbędnych do funkcjonowania jednostek oraz zakupy inwestycyjne, zapewniające głównie bieżące utrzymanie i rozwój infrastruktury teleinformatycznej. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły:

- zlecenia osobie fizycznej w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu wykonywania zadań należących do zakresów czynności pracowników tej prokuratury, na które wydatkowano w 2013 r. 7,5 tys. zł. Zlecone zadania dotyczyły rozliczeń finansowych, podatkowych oraz ZUS. NIK ocenia te działania za niegospodarne,
- sfinansowania w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim wynagrodzenia w kwocie 0,5 tys. zł, dla pracownika tej Prokuratury, za przeprowadzenie w czasie pracy wykładu dla stażystów, co NIK oceniła jako niecelowe i niegospodarne.

Badanie 30 postępowań o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości 7.475,3 tys. zł (na realizację, których w 2013 r. wydatkowano 7.371,9 tys. zł) wykazało, że z wyjątkiem jednego, zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie Prawo zamówień publicznych. W przypadku zamówienia udzielonego w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim na ochronę osób i mienia o wartości 73,2 tys. zł (na które w 2013 r. wydatkowano 31,4 tys. zł), umowę z wybranym wykonawcą zawarto w terminie krótszym niż pięć dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty wykonawcom, którzy złożyli oferty, co było niezgodne z art. 94 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Za wyjątkiem Prokuratury Okręgowej w Gdańsku (gdzie stwierdzono błędy i braki w sporządzanych protokołach z przeprowadzonych postępowań), rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań. Nie wystąpiły przypadki opóźnień w płatności za dostarczone towary i usługi, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

Ponadto badania przeprowadzone w Prokuraturze Generalnej nie ujawniły przypadków dokonywania płatności za zakupione towary i usługi z wyprzedzeniem w stosunku do terminu wynikającego z faktury lub umowy. Tym samym został zrealizowany wniosek NIK, sformułowany w tym zakresie po kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 i 2012 r.

Zobowiązania w części 88 budżetu państwa na koniec 2013 r. wyniosły 106.370,2 tys. zł i były wyższe o 10.852,9 tys. zł (tj. o 11,4%) niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. Powstały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (82.341 tys. zł), kosztów postępowań prokuratorskich (7.637,7 tys. zł), wynagrodzeń bezosobowych (5.406,7 tys. zł) oraz składek na ubezpieczenia społeczne (4.245,5 tys. zł). Na koniec roku wystąpiły zobowiązania wymagalne w wysokości 0,2 tys. zł, dotyczące nieterminowej zapłaty faktur w Prokuraturze Okręgowej w Lublinie.

²¹ M.in. na zakup 246 komputerów stacjonarnych i przenośnych, 48 serwerów.

²² Zakupiono 50 samochodów osobowych.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej na 2013 r. po raz pierwszy w części 88 zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 4.459 tys. zł, na realizację w Prokuraturze Generalnej projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL)²³ i Innowacyjna Gospodarka (PO IG)²⁴.

Dokonane przez Ministra Finansów w trakcie roku zmiany w planie ww. wydatków nie zmieniły ich wysokości (dotyczyły zmiany podziałek klasyfikacji budżetowej).

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 140,8 tys. zł, tj. 3,2% planu po zmianach. Niska realizacja planu ww. wydatków wynikała głównie z faktu, iż w momencie opracowania projektu budżetu na 2013 r. nie zostały podpisane porozumienia i umowy na dofinansowanie projektów²⁵, w związku, z czym wysokość wydatków określono na podstawie wstępnych założeń i szacunków. W podpisanym w dniu 8 stycznia 2013 r. porozumieniu w sprawie realizacji projektu w ramach PO IG, wartość wydatków zaplanowanych na ten cel w 2013 r. była niższa od planowanej o 3.594,1 tys. zł, tj. o 83,5%. Przyczyniło się do tego również późniejsze (w dniu 5 listopada 2013 r.) podpisanie umowy na dofinansowanie projektu realizowanego w ramach PO KL, w której wartość wydatków na 2013 r. również określono w kwocie niższej od zaplanowanej o 95,1 tys. zł, tj. o 62,2%.

Mimo braku możliwości wykorzystania środków w zaplanowanej wysokości, dysponent główny części 88 budżetu państwa nie wystąpił do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o wyrażenie zgody na zmniejszenie planu finansowego wydatków budżetu środków europejskich, zgodnie z art. 171 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, ani nie zgłosił ww. wydatków przy nowelizacji ustawy budżetowej na 2013 r., jak również nie skorzystał z możliwości dokonania blokady tych środków wynikającej z art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W ocenie NIK zaniechanie ww. działań uniemożliwiało wykorzystanie ww. środków na realizację programów, w których realizacji nie występują opóźnienia, a tym samym było niecelowe i nierzetelne.

Dane o wydatkach budżetu środków europejskich przedstawiono w załączniku nr 4 do informacji.

Badaniem objęto wydatki w kwocie 99,8 tys. zł, tj. 70,9% ogółu wydatków budżetu środków europejskich. W wyniku kontroli stwierdzono, że zrealizowano je na cele określone w porozumieniu i umowie o dofinansowanie projektu. W wyniku badania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na przygotowanie projektu technicznego i analizy techniczno-ekonomicznej wykonania systemu digitalizacji akt (o wartości 67 tys. zł, na realizację, którego w 2013 r. wydatkowano 40,1 tys. zł), stwierdzono, iż wykonawca został wybrany w sposób zapewniający uczciwą konkurencję, zgodnie z przepisami ustawy Prawo o zamówieniach publicznych. Wszystkie badane wydatki poniesiono w okresie kwalifikowalności oraz rzetelnie udokumentowano. Prawdłowo ujęto je w księgach rachunkowych. Zlecenia płatności ich dotyczące przekazano do Banku Gospodarstwa Krajowego zgodnie z harmonogramem, w terminach umożliwiających ich realizację przed upływem terminu płatności. Realizacja zleceń płatności następowała we wnioskowanym terminie. Nie wystąpiły przypadki opóźnień w dokonywaniu płatności.

2.3 Realizacja zadań i działania dysponenta części budżetu państwa podejmowane w ramach nadzoru i kontroli

W części 88 budżetu państwa w układzie zadaniowym w 2013 r. realizowane były zadania w trzech funkcjach budżetu państwa²⁶. Największe wydatki poniesiono na zadanie dotyczące „Strzeżenie praworządności i czuwanie nad ściganiem przestępstw przez prokuraturę” realizowane w ramach funkcji 2. „Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny”. Jego celem była poprawa sprawności i skuteczności zwalczania przestępstw. Do pomiaru stopnia jego realizacji przyjęto miernik „wskaźnik pozostałości spraw karnych na następny okres sprawozdawczy”²⁷,

²³ Projekt „Wdrożenie ocen okresowych prokuratorów”. Na jego realizację w budżecie środków europejskich określonym w ustawie budżetowej na 2013 r. zaplanowano 153,0 tys. zł. Zrealizowano wydatki w kwocie 16,7 tys. zł, tj. 10,9% planu po zmianach.

²⁴ Projekt „Wdrożenia systemu digitalizacji akt postępowań przygotowawczych oraz utworzenia lokalnych i centralnego repozytorium akt w postaci cyfrowej w powszechnych jednostkach prokuratury”. Na jego realizację w budżecie środków europejskich określonym w ustawie budżetowej na 2013 r. zaplanowano 4.306 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 124,1 tys. zł, tj. 2,9% planu po zmianach.

²⁵ Wniosek w sprawie realizacji projektu w ramach PO IG został sporządzony i przekazany do uzgodnień w listopadzie 2012 r., natomiast wniosek w sprawie realizacji projektu PO KL został sporządzony dopiero w 4 lipca 2013 r. po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej na jego realizację.

²⁶ Funkcja 2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny, funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny oraz funkcja 22. Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna.

²⁷ Wyliczony poprzez odniesienie liczby spraw karnych pozostających do załatwienia na następny okres sprawozdawczy do przeciętnego miesięcznego wpływu spraw karnych, w danym okresie sprawozdawczym.

który w 2013 r. wyniósł łącznie 0,93 przy planowanym 0,89. Z powyższego wynika, iż osiągnięto mniej korzystną, z punktu widzenia realizacji zadań i celów prokuratury, wartość wskaźnika czasu trwania postępowania, gdyż zmniejszyła się liczba spraw karnych załatwianych w stosunku do wpływu takich spraw w danym okresie sprawozdawczym. Na osiągnięte wartości miernika wpływ miały głównie zmiany przepisów kodeksu karnego w 2013 r. w wyniku, których część dotychczasowych przestępstw (w zakresie prowadzenia w stanie nietrzeźwym pojazdu innego niż mechaniczny oraz czynów zabronionych skierowanych przeciwko mieniu o wartości nieprzekraczającej 0,4 tys. zł) stała się wykroczeniem, w konsekwencji, czego konieczne było umorzenie postępowań przygotowawczych, mające wpływ na wyniki statystyczne. W ramach realizacji tego zdania m.in. załatwiono ogółem w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury 1.133.037 spraw karnych, w szczególności 762.620 postępowań przygotowawczych, 354.855 spraw zostało przesłanych do sądów celem rozpoznania, w tym 338.058 spraw skierowano do sądu z aktem oskarżenia. Na realizację tego zadania w 2013 r. wydatkowano łącznie 1.293.197,4 tys. zł (z tego z budżetu środków europejskich 140,8 tys. zł), co stanowiło 99,6% planu po zmianach.

Podległe jednostki w ramach otrzymanego od dysponenta głównego upoważnienia dokonywały zmian w planie wydatków w układzie zadaniowym. Dysponent główny, co miesiąc monitorował ich realizację poprzez dysponentów II stopnia. Informacje o stopniu realizacji poszczególnych mierników analizowane były dwa razy w roku (na poziomie zadań i podzadań) i raz w roku w pełnym zakresie tj. także na poziomie działań. Źródłem informacji do ustalania i monitorowania wartości mierników były uzyskiwane od jednostek podległych dane statystyczne poddawane analizie. Przewidywana wartość mierników na dany rok ustalana była szacunkowo, w oparciu o wartości uzyskiwane w latach poprzednich. Przyczyny nieosiągnięcia wartości zakładanych mierników, kierownicy jednostek mieli obowiązek zamieszczać w rocznych oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej. Wartości docelowe mierników ustalone na 2013 r. nie były zmieniane w jego trakcie. W podległych jednostkach dysponent główny nie przeprowadzał kontroli, które dotyczyłyby problematyki efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym.

Ponadto dysponent główny sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu w części 88 m.in. dokonując miesięcznych i kwartalnych ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych (w tym należności i zobowiązań), przeprowadzając 11 kontroli u podległych dysponentów oraz sześć kontroli i wizytacji, których celem było sprawdzenie realizacji zadań remontowych, a także poprzez realizację zadań audytu wewnętrznego. W wyniku przeprowadzonych analiz podjęto m.in. działania w celu racjonalizacji wydatków polegające na uczestnictwie w postępowaniach przetargowych na zamówienia centralne realizowane przez Centrum Usług Wspólnych w zakresie zakupu energii elektrycznej, czy ubezpieczeń komunikacyjnych.

Ustalono również, iż w stosunku do dziewięciu prokuratorów z Prokuratury Apelacyjnej we Wrocławiu i Warszawie, z którymi w latach 2010–2012 rozwiązano albo wygaszono stosunek służbowy, odstępując od wyegzekwowania jednorazowych spłat pożyczek w łącznej kwocie 595 tys. zł, podjęto działania mające na celu ich wyegzekwowanie w prawidłowej wartości. W stosunku do każdego z pożyczkobiorców przeliczono należności z tytułu odsetek poprzez zastosowanie do wniesionych już spłat (od momentu rozwiązania stosunku służbowego) odpowiedniego oprocentowania, wskutek czego zaktualizowano wysokość należności. Jeden z pożyczkobiorców został wezwany do całkowitej spłaty zadłużenia. Ponadto do prokuratorów apelacyjnych w dniu 18 marca 2013 r. zostało wysłane pismo zawierające wyjaśnienia dotyczące sposobu postępowania w opisanych wyżej przypadkach. Tym samym został zrealizowany wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. dotyczący wzmocnienia nadzoru nad planowaniem i realizacją dochodów, zwłaszcza w zakresie spłaty pożyczek udzielanych prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

Działania nadzorcze realizowane przez dysponenta głównego nie były jednak w pełni skuteczne, na co wskazują ujawnione w trakcie przedmiotowej kontroli, nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, sprawozdania budżetowe za 2013 r. dysponenta części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania z operacji finansowych za IV kwartał 2013 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),

pokazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Sporządzono je prawidłowo, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach podległych dysponentów i terminowo przekazano do Ministerstwa Finansów i Głównego Urzędu Statystycznego.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych Prokuratury Generalnej (dysponenta III stopnia) oraz sześciu objętych kontrolą prokuratur, NIK stwierdza, że sporządzone przez nie roczne jednostkowe sprawozdania budżetowe – z wyjątkiem sprawozdania Rb-28 sporządzonego w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu – sporządzone zostały terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i pokazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków oraz zobowiązań w 2013 r. W wyniku badania sprawozdań jednostkowych i łącznych o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) m.in. stwierdzono, iż kwoty z tytułu pożyczek długoterminowych udzielonych prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych wykazano we właściwej pozycji sprawozdania. Tym samym zrealizowano wniosek NIK sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. dotyczący zapewnienia rzetelnego wykazywania w sprawozdaniu budżetowym Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, należności długoterminowych z tytułu pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.

Stwierdzone nieprawidłowości w sprawozdaniu Rb-28 sporządzonym w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu, polegały na ujęciu w ewidencji księgowej części wydatku na naprawę samochodu (w kwocie 18,9 tys. zł) oraz wydatków z tytułu odsetek (w kwocie 33 tys. zł) i kosztów sądowych (w kwocie 8,1 tys. zł) wynikających z zasądzonego odszkodowania, niezgodnie z obowiązującą klasyfikacją wydatków²⁸. Wydatki na naprawę samochodu, wykazano w § 421 – Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 427 – Zakup usług remontowych. Wydatki z tytułu odsetek i kosztów sądowych wynikających z zasądzonego odszkodowania wykazano w § 4590 – Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych, zamiast odpowiednio w § 4580 – Pozostałe odsetki i § 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.

Powyższe błędy w sprawozdaniu jednostkowym nie wpłynęły na opinię o sprawozdaniach łącznych, bowiem ich skala nie przekroczyła progów dopuszczalnych błędów, określonych w przyjętych w NIK kryteriach oceny sprawozdań.

4. Księgi rachunkowe

W wyniku przeprowadzonego w kontrolowanych jednostkach będących dysponentami trzeciego stopnia, badania systemów rachunkowości (w tym w Prokuraturach Apelacyjnych i Okręgowych systemów księgowości komputerowej) i funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, jak również bezpośredniego badania 1.287 dowodów i zapisów księgowych o łącznej wartości 34.143,8 tys. zł (w tym 1.218 dowodów na kwotę 32.938 tys. zł wybranych metodą monetarną²⁹ oraz 69 dowodów na kwotę 1.205,8 tys. zł dobranych celowo), NIK stwierdziła nieprawidłowości i uchybienia w różnej skali i zakresie, co w przypadku dwóch kontrolowanych jednostek skutkowało obniżeniem ocen.

²⁸ Określona w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38 poz. 207 ze zm.).

²⁹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

Skuteczność funkcjonowania systemów rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, Najwyższa Izba Kontroli ocenia:

- **pozytywnie** w pięciu kontrolowanych jednostkach, tj. w Prokuraturze Generalnej, Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach i Gdańsku oraz w Prokuraturze Okręgowej w Częstochowie i Ostrowie Wielkopolskim,
- **pozytywnie**, mimo stwierdzonych nieprawidłowości w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku,
- **negatywnie** w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu.

Stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na które obniżono oceny dotyczą głównie dokonania w ewidencji księgowej 220 zapisów na kwotę 2.077,5 tys. zł, niezgodnie z dokumentami źródłowymi, w zakresie daty operacji gospodarczej i danych identyfikacyjnych dowodu i operacji, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1–3 ustawy z dnia 29 września 1994 r.³⁰ o rachunkowości. Powyższe stwierdzono w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku (143 zapisy na kwotę 1.616,8 tys. zł) oraz Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu (77 zapisów na kwotę 460,7 tys. zł).

Wiarygodność ksiąg rachunkowych³¹, w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, Najwyższa Izba Kontroli ocenia:

- **pozytywnie** w sześciu kontrolowanych jednostkach, tj. w Prokuraturze Generalnej, Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach i Gdańsku oraz w Prokuraturze Okręgowej w Częstochowie, Ostrowie Wielkopolskim i Gdańsku,
- **negatywnie** w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu.

Negatywne oceny w tym zakresie w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu wynikały głównie z ujęcia w miesiącu innym, niż wskazywała na to rzeczywista data operacji, ośmiu dowodów na kwotę 39,6 tys. zł, tj. niezgodnie z art. 20 ust. 1, w związku z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Skutkiem tego, w trakcie 2013 r. nie wykazano we właściwym okresie zobowiązań wynikających z ww. dokumentów. Wynikały również z ujęcia w księgach rachunkowych wydatków niezgodnie z obowiązującą klasyfikacją, co przedstawiono w rozdziale *Sprawozdawczość*.

W ocenie NIK uwzględniono fakt, iż ustanowiony w kontrolowanych prokuraturach system rachunkowości spełnia większość wymogów określonych w ustawie o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości³², a ustalone tam procedury kontroli spełniały wymagania określone w standardach kontroli zarządczej³³, w zakresie mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Nieprawidłowości w tym zakresie, stwierdzone głównie w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu, polegały na nieokreśleniu w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, jak również algorytmów i parametrów przetwarzania danych w poszczególnych programach stosowanych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i 3 lit. c ustawy o rachunkowości. Ponadto w jednostce tej nie określono procedur weryfikacji operacji finansowych i gospodarczych po ich realizacji, o których mowa w ww. standardach kontroli zarządczej.

³⁰ Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³¹ Tj. prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływającą na sprawozdawczość.

³² Rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289).

³³ Komunikat Ministra Sprawiedliwości Nr 1/11/DB z dnia 16 listopada 2011 r.

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne skierowano do Prokuratora Generalnego oraz Prokuratorów Apelacyjnych i Okręgowych. Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości (lub też ich usunięcia w trakcie kontroli), NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych w wystąpieniach skierowanych do Prokuratorów Apelacyjnych w Gdańsku i Katowicach oraz Prokuratora Okręgowego w Częstochowie. W wystąpieniach skierowanych do pozostałych kierowników kontrolowanych jednostek NIK sformułowała 15 wniosków w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, dotyczących głównie:

- podejmowania niezwłocznych działań w przypadku stwierdzenia nadmiaru środków w celu umożliwienia efektywnego ich wykorzystania (Prokuratura Generalna),
- wzmożenia nadzoru nad celowością zawierania umów zleceń (Prokuratura Okręgowa w Ostrowie Wielkopolskim),
- dokonywania zmian w planie wydatków w granicach posiadanych upoważnień (Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu),
- wnioskowania o zwiększenie planu wydatków ze środków pochodzących z rezerw celowych na podstawie faktycznych potrzeb (Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu),
- wzmocnienia nadzoru i kontroli nad prowadzonymi postępowaniami o udzielanie zamówień publicznych w celu wyeliminowania przypadków postępowania niezgodnego z ustawą Prawo zamówień publicznych i nierzetelnego ich dokumentowania (Prokuratura Okręgowa w Gdańsku i Ostrowie Wielkopolskim),
- wprowadzenia w pełni zgodnych z obowiązującym prawem oraz skutecznie działających systemów kontroli finansowej, w tym zwłaszcza dostosowania polityki rachunkowości do wymogów ustawy o rachunkowości (Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu oraz Prokuratura Okręgowa w Gdańsku i Ostrowie Wielkopolskim).

Do wystąpienia pokontrolnego skierowanego do Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu i Prokuratora Generalnego złożone zostały zastrzeżenia, które zostały rozpatrzone w następujący sposób:

- Uchwałą z dnia 25 kwietnia 2014 r. zgłoszone przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu zastrzeżenia dotyczące ocen NIK odnoszących się do niecelowego wystąpienia z wnioskiem o zwiększenie planu finansowego środkami z rezerw celowych, braku upoważnienia do dokonywania zmian w planie zakupów inwestycyjnych, niegospodarnego zlecenia osobie fizycznej zadań należących do zakresu obowiązków pracowników prokuratury, braku w polityce rachunkowości wszystkich wymaganych przepisami elementów oraz nieokreślenia procedur weryfikacji operacji finansowych i gospodarczych, Komisja Rozstrzygająca oddaliła,
- Uchwałą z dnia 28 maja 2014 r. zgłoszone przez Prokuratora Generalnego zastrzeżenia dotyczące ocen i wniosku NIK odnoszących się głównie do wynajęcia i sfinansowania powierzchni przekraczającej potrzeby Prokuratury Generalnej, Kolegium NIK uwzględniło.

Kierownicy kontrolowanych jednostek, w stosunku do których sformułowano wnioski pokontrolne, poinformowali NIK o sposobie wdrożenia ww. wniosków.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości dotyczące kwoty wydatkowanych z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami w łącznej wysokości 8,0 tys. zł, z tego:

- 7,5 tys. zł, dotyczy zlecenia osobie fizycznej w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu wykonywania zadań należących do zakresów czynności pracowników tej prokuratury, co oceniono, jako niegospodarne,
- 0,5 tys. zł, dotyczyło sfinansowania w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim wynagrodzenia dla pracownika tej Prokuratury, za przeprowadzenie w czasie pracy wykładu dla stażystów, co oceniono, jako niecelowe i niegospodarne.

Opisy w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Wydatki budżetu państwa*.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością wskazującą na naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tytułu dokonania przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu zmian w planie finansowym z przekroczeniem zakresu upoważnienia do tych czynności, NIK skieruje zawiadomienie do właściwego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa budżetowa znowelizowana 27.09.2013 r.	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 88, w tym:		21 885,1	19 115,0	20 824,5	95,2	108,9
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	21 885,1	19 115,0	20 824,5	95,2	108,9
1.1.	Rozdział 75505 Jednostki powszechne prokuratury	21 885,1	19 115,0	20 824,5	95,2	108,9
1.1.1.	§ 0690 – Wpływy z różnych opłat	727,0	652,0	804,1	110,6	123,3
1.1.2.	§ 0700 – Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	15 817,2	14 807,0	15 416,8	97,5	104,1
1.1.3.	§ 0920 – Pozostałe odsetki	2 765,2	2 394,0	2 318,1	83,8	96,8
1.1.4.	§ 0970 – Wpływ z różnych dochodów	1 465,4	630,0	1 056,1	72,1	167,6
1.1.5.	§ 0570 – Grzywny mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	176,3	23,0	44,3	25,1	192,6
1.1.6.	§ 0580 – Grzywny i inne kary pobierane od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	190,1	34,0	476,4	250,6	1 401,2
1.1.7.	§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	490,7	450,0	478,3	97,5	106,3
1.1.8.	§ 0830 – Wpływy z usług	135,8	95,0	90,8	66,9	95,6
1.1.9.	§ 0870 – Wpływ ze sprzedaży składników majątkowych	117,2	30,0	139,7	119,2	465,7

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik 2. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa budżetowa znowelizowana 27.09.2013 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie			
			tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 88, w tym:		1 732 283,3	1 821 687,0	1 825 962,0	1 824 609,2	105,3	100,0	99,9
1.	Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	180 065,1	203 931,0	203 931,0	203 457,8	113,0	99,8	99,8
1.1.	Rozdział 75302 – Uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	180 065,1	203 931,0	203 931,0	203 457,8	113,0	99,8	99,8
1.1.1.	§ 3110 – Świadczenia rodzinne	180 065,1	203 931,0	203 931,0	203 457,8	113,0	99,8	99,8
2.	Dział 755 – Wymiar sprawiedliwości	1 552 208,2	1 617 756,0	1 622 031,0	1 621 151,4	104,4	100,2	99,9
2.1.	Rozdział 75505 – Jednostki powszechnie prokuratury	1 552 208,2	1 617 756,0	1 622 031,0	1 621 151,4	104,4	100,2	99,9
2.1.1.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	285 757,1	289 116,0	289 001,7	289 001,4	101,1	100,0	100,0
2.1.2.	§ 4030 – Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	707 741,8	786 831,0	774 198,8	774 185,6	109,4	98,4	100,0
2.1.3.	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	76 316,5	85 849,0	76 631,0	76 630,8	100,4	89,3	100,0
2.1.4.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	58 490,1	65 685,0	59 403,7	59 403,6	101,6	90,4	100,0
2.1.5.	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	70 923,2	66 324,0	73 157,2	73 157,0	103,1	110,3	100,0
2.1.6.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	35 299,6	31 088,0	38 028,6	38 025,4	107,7	122,3	100,0
2.1.7.	§ 4270 – Zakup usług remontowych	27 271,8	19 604,0	19 004,8	18 914,5	69,4	96,5	99,5
2.1.8.	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	42 235,9	39 539,0	43 099,1	43 098,6	102,0	109,0	100,0
2.1.9.	§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	35 161,1	34 969,0	37 550,9	37 550,3	106,8	107,4	100,0
2.1.10.	§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	92 760,0	87 257,0	97 292,1	97 291,8	104,9	111,5	100,0
2.1.11.	§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	18 521,8	18 500,0	15 656,5	15 652,7	84,5	84,6	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.			Wykonanie 2013 r.			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno zatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno zatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 88 ogółem, wg statusu zatrudnienia*, z tego:	13 275	1 070 047,0	6 717	13 238	1 140 233,5	7 178	106,9
	01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	6 835	298 694,6	3 642	6 844	303 103,7	3 691	101,3
	07 – Asesorzy prokuratorscy	359	30 008,9	6 966	301	26 195,4	7 252	104,1
	09 – Sędziowie i prokuratorzy	5 877	731 575,9	10 373	5 918	802 111,6	11 295	108,9
	10 – Żołnierze i funkcjonariusze	2	235,5	9 812	2	237,8	9 908	101,0
	17 – Asystenci sędziów i prokuratorów	202	9 532,1	3 932	173	8 585,0	4 135	105,2
1.	Dział 750 Administracja publiczna	-	10,0	-	-	-	-	-
	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	-	10,0	-	-	-	-	-
	09 – Sędziowie i prokuratorzy	-	10,0	-	-	-	-	-
2.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	13 275	1 070 037,0	6 717	13 238	1 140 233,5	7 178	106,9
	Rozdział 75505 Jednostki powszechne prokuratury	13 275	1 070 037,0	6 717	13 238	1 140 233,5	7 178	106,9
	01 – Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	6 835	298 694,6	3 642	6 844	303 103,7	3 691	101,3
	07 – Asesorzy prokuratorscy	359	30 008,9	6 966	301	26 195,4	7 252	104,1
	09 – Sędziowie i prokuratorzy	5 877	731 565,9	10 373	5 918	802 111,6	11 295	108,9
	10 – Żołnierze i funkcjonariusze	2	235,5	9 812	2	237,8	9 908	101,0
	17 – Asystenci sędziów i prokuratorów	202	9 532,1	3 932	173	8 585,0	4 135	105,2

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia z dnia 3 lutego 2010 r. i 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103 i Dz.U. z 2014 r., poz. 119).

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa budżetowa z 25.01.2013 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie			
			tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 88, w tym:		-	4 459,0	4 459,0	140,8	-	3,2	3,2
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	-	4 459,0	4 459,0	140,8	-	3,2	3,2
1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	-	4 306,0	4 306,0	124,1	-	2,9	2,9
1.2.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	-	153,0	153,0	16,7	-	10,9	10,9

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 UE, z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury

Oceny wykonania budżetu części 88 Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury dokonano stosując kryteria³⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku³⁹.

Dochody zgodnie z przyjętymi założeniami wykonania kontroli nie były badane.

Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich) i łączna kwota (G): 1.824.750,0 tys. zł.

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G (1,00)$

Nieprawidłowości w wydatkach na kwotę 8,0 tys. zł (tj. 0,0004% ogółu wydatków zrealizowanych w części 88), dotyczyły niecelowych i/lub niegospodarnych wydatków poniesionych: w Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu na wypłatę wynagrodzeń z tytułu umów zlecenia za wykonanie zadań, które mieściły się w zakresach czynności pracowników tej prokuratury (7,5 tys. zł) oraz w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim na wypłatę wynagrodzenia dla pracownika tej Prokuratury, za przeprowadzenie w czasie pracy wykładu dla stażystów (0,5 tys. zł). Uwzględniając również pozostałe nieprawidłowości dotyczące:

- odstąpienia przez dysponenta głównego od dokonania zmian w planie finansowym budżetu środków europejskich i od blokady środków, pomimo nadmiaru zaplanowanych środków, w łącznej kwocie 3.689,2 tys. zł, stanowiącej 82,7% planu wydatków z budżetu środków europejskich, co uniemożliwiało ich efektywne wykorzystanie,
  - dokonania przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu zmian w planie finansowym wydatków inwestycyjnych w wysokości 100 tys. zł z przekroczeniem zakresu upoważnienia do ich dokonania, co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
  - wystąpienia przez Prokuratora Apelacyjnego w Poznaniu o zwiększenie budżetu tej prokuratury środkami z rezerwy celowej w kwocie 34 tys. zł, na dofinansowanie wydatków na ubezpieczenia społeczne pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratur, w związku z podniesieniem składki rentowej, mimo iż w planie finansowym zapewniono wystarczające środki na sfinansowanie tych potrzeb,
  - udzielenia w Prokuraturze Okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim zamówienia publicznego na ochronę osób i mienia o wartości 73,2 tys. zł (na które w 2013 r. wydatkowano 31,4 tys. zł), w wyniku którego zawarto umowę w terminie krótszym niż pięć dni od dnia przesłania zawiadomienia wykonawcom, którzy złożyli oferty o wyborze najkorzystniejszej oferty, co było niezgodne z art. 94 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, jak również nierzetelnego sporządzenia dokumentacji z badanych zamówień w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku,
- a także stwierdzone nieprawidłowości dotyczące rachunkowości oraz funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych w kontrolowanych jednostkach,

ocenę cząstkową wydatków obniżono o jeden punkt.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (4)

Wynik końcowy (Wk) = $4 \times 1,00 = 4,00$ w związku, z czym **ocena końcowa – pozytywna**.

³⁸ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

³⁹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 6. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Prokuratura Generalna	Andrzej Seremet	Prokurator Generalny	P
2.	Prokuratura Apelacyjna w Gdańsku	Ireneusz Tomaszewski	Prokurator Apelacyjny	P
3.	Prokuratura Apelacyjna w Poznaniu	Sławomir Twardowski	Prokurator Apelacyjny	P (z)
4.	Prokuratura Apelacyjna w Katowicach	Iwona Palka	Prokurator Apelacyjny	P
5.	Prokuratura Okręgowa w Gdańsku	Dariusz Różycki	Prokurator Okręgowy	P (z)
6.	Prokuratura Okręgowa w Ostrowie Wielkopolskim	Leonard Duczmalewski	Prokurator Okręgowy	P (z)
7.	Prokuratura Okręgowa w Częstochowie	Ewa Świercz-Dydał	Prokurator Okręgowy	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, P (z) – ocena pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, N – ocena negatywna.

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
10. Minister Finansów
11. Prokurator Generalny